

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи
Хмельницького національного
Університету
Підпис: Віктор ЛОПАТОВСЬКИЙ

09 / 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Нотаріат в Україні

Призначення Робочої програми
Рівень вищої освіти
Мова навчання
Обсяг дисципліни, кредитів ЄКТС
Статус дисципліни
Факультет міжнародних відносин і права
Кафедра права

Для освітніх програм різних спеціальностей
Перший бакалаврський
Українська
4
Вибіркова загальної підготовки

Форма навчання	Обсяг дисципліни		Кількість годин					Форма семестрового контролю		
			Аудиторні заняття							
	Кредити ЄКТС	Години	Разом	Лекції	Лабораторні роботи	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота (в т.ч. ІРС)	Залік	Іспит
Д	4	120	51	34		17		69	+	

Робоча програма складена на основі освітніх програм підготовки бакалаврів та стандартів вищої освіти

Робоча програма складена канд. юрид. наук., доцентом Тетяною ЛАГОЙДОЮ
Підпис(и) автора(ів) Ступінь, вчене звання, ім'я, ПРІЗВИЩЕ автора(ів)

Схвалена на засіданні кафедри _____ права _____ Протокол № 1 від 1 вересня 2023 р.
Назва

Зав. кафедри _____ права _____ Микола ВАВРИНЧУК
Назва Підпис ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький 2023

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

Посада	Назва факультету	Підпис	Ім'я, ПРИЗВИЩЕ
Декан (заступник)	Міжнародне відно- сення і право		Віталіє Бурешок
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____
Декан (заступник)	_____	_____	_____

3) Пояснювальна записка

Навчальна дисципліна «Нотаріат в Україні» займає провідне місце у підготовці фахівців освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» за освітньо-професійною програмою «Право».

У правовій системі нотаріат відіграє значну роль як орган безспірної цивільної юрисдикції та превентивного правосуддя. Роль нотаріату в Україні зростає. Це обумовлюється розвитком цивільного обігу, розширенням кола об'єктів приватної власності та зростанням потреби у ефективній та високопрофесійній діяльності нотаріусів. Вивчення цієї дисципліни сприяє усвідомленню майбутніми правниками, що складовою системи юрисдикційних органів є нотаріат як інститут позасудового правового захисту та охорони суб'єктивних цивільних прав фізичних та юридичних осіб, держави, що входить у юстиціарний механізм держав.

Відповідно до **Стандарту вищої освіти** із зазначеної спеціальності та освітньої програми дисципліна має забезпечити:

- **компетентності**. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності в сфері нотаріату. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції при їх вирішенні. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ, що стосуються діяльності в сфері нотаріату.

- **програми результати навчання**. Знати основні категорії та інститути нотаріального права, володіння навичками тлумачення правових норм та практичного їх застосування при вчиненні конкретних нотаріальних дій, знання специфічних правил нотаріальної процесуальної форми, знання організаційних засад системи нотаріату, володіння знаннями та вміннями щодо процедури вчинення нотаріальних дій.

Мета дисципліни - ознайомити майбутніх фахівців з роллю нотаріусів у суспільному житті, з принципами діяльності нотаріату, системою нотаріальних органів, із загальними правилами посвідчення угод та завданнями нотаріату. Викладання дисципліни «Нотаріат України» має на меті розкрити організаційні основи діяльності нотаріату, ознайомити з нотаріальним процесом та його принципами, ознайомити з загальними правилами вчинення нотаріальних дій.

Предмет дисципліни є поняття та сутність інституту нотаріату, юридична природа нотаріальних правовідносин, організаційна побудова нотаріату в Україні, нотаріальний процес та його особливості.

Завдання дисципліни. Завданням дисципліни є практичне оволодіння нотаріальною термінологією; набуття знань з теоретичних основ нотаріального процесу; вивчення поняття і правової природи нотаріату; забезпечення розуміння студентами правової атмосфери нотаріату; засвоєння правил та особливостей нотаріального провадження.

Результати навчання. Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен знати: джерела нотаріального процесу; основні напрямки нотаріальної діяльності при охороні й захисті прав фізичних та юридичних осіб; принципи нотаріального провадження; місце нотаріального процесу в правовій системі України; професійні права та обов'язки нотаріуса; організаційну побудову нотаріального процесу в Україні; компетенцію нотаріальних органів та посадових осіб щодо вчинення нотаріальних дій; загальні правила вчинення нотаріальних дій; особливості вчинення окремих видів нотаріальних дій.

4) Структура залікових кредитів дисципліни

Назва розділу (теми)	Кількість годин, відведених на:		
	лекції	семінари та практичні роботи	самостійну роботу
<i>семестр</i>			
Тема 1. Поняття нотаріату, його завдання та місце в правовій системі України.	4	2	8
Тема 2. Організаційно-правові засади діяльності нотаріату в Україні.	4	2	8
Тема 3. Нотаріальний процес.	4	2	10
Тема 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій.	8	3	10
Тема 5. Посвідчення безспірних фактів.	4	2	8
Тема 6. Посвідчення безспірних прав.	4	2	8
Тема 7. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили.	2	2	8
Тема 8. Нотаріат та охорона приватних прав.	4	2	9
Разом за семестр	34	17	69

5) Програма навчальної дисципліни

5.1. Зміст лекційного курсу

Номер Лекції	Перелік тем лекцій, їх анотації	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Поняття нотаріату, його завдання та місце в правовій системі України. Поняття нотаріату, його завдання та принципи. Системи нотаріату. Правове регулювання та функції нотаріальної діяльності. Наука про нотаріат в Україні. Юридична природа нотаріальних правовідносин. Правозахисна сутність нотаріальної діяльності. Принципи нотаріальної діяльності. Правове регулювання нотаріальної діяльності. Органи і посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії. Місце нотаріату у правовій системі України.</p> <p><i>Література</i> [1, 2, 9 - 13]</p>	4
2	<p>Тема 2. Організаційно-правові засади діяльності нотаріату в Україні. Вимоги до кандидата на посаду нотаріуса, порядок його стажування, складання кваліфікаційного іспиту, одержання свідоцтва про право на заняття цієї посади та прийняття присяги нотаріуса. Статус нотаріуса та вимоги до цієї посади. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх види, склад, повноваження та строк повноважень. Підстави і порядок анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю. Підстави припинення приватної нотаріальної діяльності. Організація роботи державних нотаріальних контор. Організаційні питання діяльності приватних нотаріусів. Організація роботи посадових осіб виконавчих органів місцевих рад щодо вчинення нотаріальних дій. Організаційні питання вчинення нотаріальних дій консульськими установами та дипломатичними представництвами. Роль органів юстиції в регулюванні та контролі за організацією діяльності нотаріату. Професійна етика нотаріуса. Відповідальність за неналежне вчинення нотаріальних дій.</p> <p><i>Література</i> [4, 6-8, 9, 12]</p>	4
3	<p>Тема 3. Нотаріальний процес. Поняття нотаріального процесу, його суб'єкти та стадії. Системна модель нотаріальних правовідносин. Нотаріальні процесуальні правовідносини, їх поняття, характер та система. Інститут представництва в нотаріальному процесі. Принципи нотаріального процесу та їх характерні особливості: законність та обґрунтованість нотаріальних актів; доступність і гарантованість охорони і захисту безспірних прав; диспозитивність та безспірність нотаріального процесу; незалежність та неупередженість нотаріусів; національна мова та додержання таємниці вчинюваних нотаріальних дій. Нотаріальні провадження та їх класифікація. Умови вчинення нотаріального провадження.</p> <p><i>Література</i> [1-6; 17, 19]</p>	4
4	<p>Тема 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Місце та час вчинення нотаріальних дій. Оплата вчинюваних нотаріальних дій. Нотаріальне діловодство. Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів. Інші правила вчинення нотаріальних дій. Вчинення нотаріальних дій посадовими особами виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Повноваження консульських установ та дипломатичних представництв щодо вчинення нотаріальних дій.</p>	8

	<p>Посвідчення заповітів і доручень, прирівнюваних до нотаріально посвідчених. Реєстрація нотаріальних дій. Посвідчувальний напис. Виписка з реєстру нотаріальних дій. Витяг з реєстру нотаріальних дій. Дублікат нотаріального документу. Електронний цифровий підпис. <i>Література</i> [4, 6-8, 9, 12]</p>	
5	<p>Тема 5. Посвідчення безспірних фактів. Основні правила посвідчення правочинів. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна. Посвідчення окремих видів правочинів: договорів застави (іпотеки), шлюбного договору, заповітів, договорів довічного утримання (догляду) та договорів про надання утримання, договорів доручення, довіреностей, спадкових договорів, посвідчення фактів, прийняття в депозит грошових сум. Посвідчення договорів про відчуження транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів. Посвідчення та засвідчення безспірних фактів: вірності копій (фотокопій) документів і витягів з них, справжності підпису на документах, вірності перекладу, факту, що фізична особа є живою, факту перебування її в певному місці, підтвердження тотожності фізичної особи з особою, зображеної на фотокартці. Посвідчення та засвідчення безспірних фактів: часу пред'явлення нотаріусу документа, передачі заяв фізичних та юридичних осіб іншим фізичним та юридичним особам, прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів, вчинення морських протестів. <i>Література</i> [2-4, 6-8, 9]</p>	4
6	<p>Тема 6. Посвідчення безспірних прав. Видача свідоцтва про право на спадщину. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів). Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки. Нотаріальні акти, нотаріальне діловодство та оплата вчинюваної нотаріальної дії. Порядок встановлення особи, перевірки дієздатності громадян та правоздатності і дієздатності юридичних осіб, які звернулися за вчиненням нотаріальної дії. Перевірка справжності підписів учасників правочину та інших осіб, що звернулися за вчиненням нотаріальної дії, порядок і підстави затребування документів і відомостей, необхідних для нотаріального провадження. <i>Література</i> [2-4, 6-8, 9, 14]</p>	4
7	<p>Тема 7. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили. Вчинення виконавчих написів. Порядок вчинення виконавчого напису. Стягнення заборгованості за виконавчим написом. Стягнення грошових сум або витребування майна за виконавчим написом. Звернення до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису. Умови вчинення виконавчого напису. Викладення виконавчого напису. Обрахування розміру суми стягнення. Дослідження доказів при вчиненні виконавчого напису. Порядок стягнення за виконавчим написом. Строк пред'явлення виконавчого напису до виконання. Вчинення протестів векселів. Вексель, види векселів. Випадки</p>	2

8	<p>вчинення протесту векселя. Місце вчинення протестів векселів. Строки для пред’явлення векселів до протесту та строки здійснення протесту векселів. Порядок вчинення протесту векселя у неплатежі, неакцепті, недатуванні акцепту. Пред’явлення чеків до платежу і посвідчення не оплати чеків. Умови вчинення виконавчого напису на чеку. Порядок вчинення виконавчого напису на чеку.</p> <p><i>Література [2-9]</i></p>	4
	<p>Тема 8. Нотаріат та охорона приватних прав. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна. Видача свідоцтва виконавцю заповіту. Право вибору виконавця заповіту. Підстави вибору виконавця заповіту. Заява про призначення виконавця заповіту. Договір про призначення виконавця заповіту. Вимоги до особи, яку нотаріус може самостійно призначити виконавцем заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Дії нотаріуса при видачі свідоцтва виконавцю заповіту. Строк чинності повноважень виконавця заповіту. Припинення повноважень виконавця заповіту. Накладання заборони відчуження нерухомого й рухомого майна. Місце накладання заборони відчуження майна. Підстави накладення заборони відчуження майна. Вчинення посвідчувального напису про заборону відчуження майна. Реєстрація накладання заборони відчуження майна. Зняття заборони відчуження майна. Реєстрація зняття заборони відчуження та арешту майна. Прийняття документів на зберігання. Звернення до нотаріуса з метою передачі документів на зберігання. Складання опису документів. Прийняття документів на зберігання без опису. Видача свідоцтва про прийняття документів на зберігання. Повернення документів, прийнятих на зберігання.</p> <p><i>Література [1-9]</i></p>	34
	<p><i>Разом за семестр</i></p>	

5.2. Зміст семінарських занять

Номер заняття	Теми семінарських занять	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Поняття нотаріату, його завдання та місце в правовій системі України. Поняття нотаріату, його завдання та принципи. Системи нотаріату. Правове регулювання та функції нотаріальної діяльності. Наука про нотаріат в Україні. Юридична природа нотаріальних правовідносин. Правозахисна сутність нотаріальної діяльності. Принципи нотаріальної діяльності. Правове регулювання нотаріальної діяльності. Органи і посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії. Місце нотаріату у правовій системі України.</p> <p><i>Література</i> [1, 2, 9 - 13]</p>	2
2	<p>Тема 2. Організаційно-правові засади діяльності нотаріату в Україні. Вимоги до кандидата на посаду нотаріуса, порядок його стажування, складання кваліфікаційного іспиту, одержання свідоцтва про право на заняття цієї посади та прийняття присяги нотаріуса. Статус нотаріуса та вимоги до цієї посади. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх види, склад, повноваження та строк повноважень. Підстави і порядок анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю. Підстави припинення приватної нотаріальної діяльності. Організація роботи державних нотаріальних контор. Організаційні питання діяльності приватних нотаріусів. Організація роботи посадових осіб виконавчих органів місцевих рад щодо вчинення нотаріальних дій. Організаційні питання вчинення нотаріальних дій консульськими установами та дипломатичними представництвами. Роль органів юстиції в регулюванні та контролі за організацією діяльності нотаріату. Професійна етика нотаріуса. Відповідальність за неналежне вчинення нотаріальних дій.</p> <p><i>Література</i> [4, 6-8, 9, 12]</p>	2
3	<p>Тема 3. Нотаріальний процес. Поняття нотаріального процесу, його суб'єкти та стадії. Системна модель нотаріальних правовідносин. Нотаріальні процесуальні правовідносини, їх поняття, характер та система. Інститут представництва в нотаріальному процесі. Принципи нотаріального процесу та їх характерні особливості: законність та обґрунтованість нотаріальних актів; доступність і гарантованість охорони і захисту безспірних прав; диспозитивність та безспірність нотаріального процесу; незалежність та неупередженість нотаріусів; національна мова та додержання таємниці вчинюваних нотаріальних дій. Нотаріальні провадження та їх класифікація. Умови вчинення нотаріального провадження.</p> <p><i>Література</i> [1-6; 17, 19]</p>	2
4	<p>Тема 4. Загальні правила вчинення нотаріальних дій. Місце та час вчинення нотаріальних дій. Оплата вчинюваних нотаріальних дій. Нотаріальне діловодство. Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів. Інші правила вчинення нотаріальних дій. Вчинення нотаріальних дій посадовими особами виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Повноваження консульських установ та дипломатичних представництв щодо вчинення нотаріальних дій. Посвідчення заповітів і доручень, прирівнюваних до нотаріально</p>	3

	<p>посвідчених. Реєстрація нотаріальних дій. Посвідчувальний напис. Виписка з реєстру нотаріальних дій. Витяг з реєстру нотаріальних дій. Дублікат нотаріального документу. Електронний цифровий підпис. <i>Література</i> [4, 6-8, 9, 12]</p>	
5	<p>Тема 5. Посвідчення безспірних фактів. Основні правила посвідчення правочинів. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження житлового будинку, садиби, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна. Посвідчення окремих видів правочинів: договорів застави (іпотеки), шлюбного договору, заповітів, договорів довічного утримання (догляду) та договорів про надання утримання, договорів доручення, довіреностей, спадкових договорів, посвідчення фактів, прийняття в депозит грошових сум. Посвідчення договорів про відчуження транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів. Посвідчення та засвідчення безспірних фактів: вірності копій (фотокопій) документів і витягів з них, справжності підпису на документах, вірності перекладу, факту, що фізична особа є живою, факту перебування її в певному місці, підтвердження тотожності фізичної особи з особою, зображеної на фотокартці. Посвідчення та засвідчення безспірних фактів: часу пред'явлення нотаріусу документа, передачі заяв фізичних та юридичних осіб іншим фізичним та юридичним особам, прийняття в депозит грошових сум і цінних паперів, вчинення морських протестів. <i>Література</i> [2-4, 6-8, 9]</p>	2
6	<p>Тема 6. Посвідчення безспірних прав. Видача свідоцтва про право на спадщину. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів). Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки. Нотаріальні акти, нотаріальне діловодство та оплата вчинюваної нотаріальної дії. Порядок встановлення особи, перевірки дієздатності громадян та правоздатності і дієздатності юридичних осіб, які звернулися за вчиненням нотаріальної дії. Перевірка справжності підписів учасників правочину та інших осіб, що звернулися за вчиненням нотаріальної дії, порядок і підстави затребування документів і відомостей, необхідних для нотаріального провадження.</p>	2
7	<p><i>Література</i> [2-4, 6-8, 9, 14]</p> <p>Тема 7. Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили. Вчинення виконавчих написів. Порядок вчинення виконавчого напису. Стягнення заборгованості за виконавчим написом. Стягнення грошових сум або витребування майна за виконавчим написом. Звернення до нотаріуса за вчиненням виконавчого напису. Умови вчинення виконавчого напису. Викладення виконавчого напису. Обрахування розміру суми стягнення. Дослідження доказів при вчиненні виконавчого напису. Порядок стягнення за виконавчим написом. Строк пред'явлення виконавчого напису до виконання. Вчинення протестів векселів. Вексель, види векселів. Випадки вчинення протесту векселя. Місце вчинення протестів векселів. Строки</p>	2

5.3 Зміст самостійної (у т. ч. індивідуальної) роботи

Самостійна робота здобувачів вищої освіти денної форми навчання полягає у систематичному опрацюванні програмного матеріалу, підготовці до семінарських занять, тестування з теоретичного матеріалу, виконанні індивідуального завдання тощо.

На самостійне опрацювання здобувачів у семестрі виносяться окремі питання всіх тем, а також деякі нормативно-правові документи, які регулюють екологічні правовідносини. З навчальної дисципліни студенти пишуть аналітичні довідки в обсязі 3-5 сторінок і здають їх на 15,16-му семінарських заняттях. Тему аналітичної довідки студент вибирає самостійно із запропонованого тематичного переліку. Керівництво самостійною роботою здійснює викладач згідно з розкладом консультацій в позаурочний час.

Зміст самостійної роботи здобувачів вищої освіти

Номер тижня	Вид самостійної роботи	К-ть годин
1-2	Опрацювання лекційного матеріалу «Поняття нотаріату, його завдання та місце в правовій системі України» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою №1.	8
3-4	Опрацювання лекційного матеріалу «Організаційно-правові засади діяльності нотаріату в Україні» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою №2.	8
5-6	Опрацювання лекційного матеріалу «Нотаріальний процес» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою №3.	10
7-10	Опрацювання лекційного матеріалу «Загальні правила вчинення нотаріальних дій» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою № 4.	10
11-12	Опрацювання лекційного матеріалу «Посвідчення безспірних фактів» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою № 5. Опрацювання нормативно-правових актів, підготовка до контрольної роботи.	8
13-14	Опрацювання лекційного матеріалу «Посвідчення безспірних прав» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою № 6.	8
15	Опрацювання лекційного матеріалу «Нотаріальні дії, спрямовані на надання документам виконавчої сили» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою № 7.	8
16-17	Опрацювання лекційного матеріалу «Нотаріат та охорона приватних прав» та нормативно-правових актів, підготовка до семінарського заняття за темою № 8.	9
	Разом за семестр	69

5.4 Орієнтовна тематика індивідуального завдання для самостійної роботи здобувачів бакалаврського рівня вищої освіти

Важливим принципом самостійної роботи є індивідуальна робота кожного здобувачів. Її призначенням є: поглиблення теоретичних знань, отриманих на лекціях; заохочення їх до аналізу нормативно-правових джерел екологічного спрямування, активної творчої роботи із опрацюванням рекомендованої літератури; забезпечення майбутніх фахівців усіх напрямів підготовки знаннями

основних еколого-правових положень, що стосуються їх професійної діяльності; формування у студентів вміння орієнтуватися в екологічних нормативних джерелах; вироблення у майбутніх спеціалістів практичних навичок реалізації норм чинного екологічного законодавства.

Індивідуальна робота передбачає підготовку аналітичної довідки з обраної здобувачами тематики, а також підготовку до семінарсько-практичних занять протягом семестру.

Виконання індивідуального завдання включає в себе п'ять основних етапів:

- 1) вибір теми дослідження;
- 2) підбір матеріалів;
- 3) опрацювання літератури;
- 4) написання тексту;
- 5) оформлення роботи.

Індивідуальна робота є складовою вивчення змісту навчальної дисципліни та будується на репродуктивному, репродуктивно-творчому та творчо-пошуковому рівнях. Вона сприяє розвитку творчої активності студентів, прищеплює навички, необхідні для самоосвіти, пошуку шляхів вдосконалення професійної діяльності після закінчення навчання.

Теми індивідуальної роботи мають науково-дослідний характер, підвищену складність, виступають певним тематичним доповненням семінарського заняття, методом поглибленої підготовки до нього і мають готуватись у вигляді аналітичної довідкової інформації.

Аналітична довідка готується у письмовому викладі, має аналітично-описовий характер і здійснюється шляхом аналізу різних інформаційних джерел. Теми аналітичних довідок нище. Аналітична довідка повинна мати чітку логічну побудову і її складові мають логічно поєднуватися і відповідати одна одній.

Даний вид роботи не є чисто реферативним і окрім загальної інформації має містити (не менше 30 відсотків) аналіз практики застосування описаного з використанням статистичної інформації, прикладів з судової практики, діаграм, графіків, таблиць і т. ін.

Література з теми аналітичної довідки повинна мати пізнавальне значення у контексті вивчення та осмислення дисципліни. Матеріали у списку слід оформляти згідно з державними стандартами України.

Аналітична довідка має бути виконана машинописним способом 14 шрифтом з одинарним інтервалом загальним обсягом до 5 сторінок. Робота виконується на стандартних аркушах формату А4 грамотно, без помарок і виправлень.

На першій сторінці аналітичної довідки є титульний аркуш, де вказується тема, прізвище, ім'я та по-батькові автора, спеціальність, курс, група.

При підготовці аналітичної довідки ставиться наступна мета:

- систематизація, закріплення та розширення отриманих теоретичних знань за фахом і їхнім застосуванням для постановки і рішення конкретних наукових і прикладних (практичних) завдань;
- поглиблення навичок ведення самостійної роботи, оволодіння сучасними методами постановки і аналізу проблем;
- уміння критично аналізувати літературу, творчо обговорювати результати роботи, вести наукову полеміку.

Аналітична робота повинна:

- мати творчий характер з використанням актуальних статистичних даних і діючих нормативних-правових актів;
- відповідати вимогам логічного і чіткого викладу матеріалу, доказовості і вірогідності фактів;
- відображати вміння студента користуватися раціональними прийомами пошуку, відбору, обробки та систематизації інформації, здатності працювати з нормативно-правовими актами.

Індивідуальне завдання студенти виконують під керівництвом викладача, що проводить у них практичні заняття за тематикою, яка подається у цих методичних вказівках. Якість виконання враховується при підсумковому контролі.

Аналітичні довідки здаються студентами на 15-му і 16-му семінарських заняттях.

Тематика аналітичних довідок для самостійної роботи здобувачів бакалаврського рівня денної форми навчання

1. Історичний етап розвитку нотаріату.
2. Постанови пленуму Верховного Суду України як джерела нотаріату.

3. Наука про нотаріат в Україні.
4. Міжнародні угоди як джерела нотаріату.
5. Службове страхування приватних нотаріусів.
6. Організація роботи державних нотаріальних архівів.
7. Об'єднання нотаріату.
8. Організація діяльності Української нотаріальної палати.
9. Принципи законності та обґрунтованості в нотаріальному процесі та їх характерні особливості.
10. Принципи доступності і гарантованості охорони і захисту безспірних прав в нотаріальному процесі та їх характерні особливості.
11. Принципи диспозитивності та безспірності в нотаріальному процесі та їх характерні особливості.
12. Принципи незалежності та неупередженості в нотаріальному процесі та їх характерні особливості.
13. Принципи національної мови та додержання таємниці вчинюваних нотаріальних дій в нотаріальному процесі та їх характерні особливості.
14. Зміст виконавчого напису як нотаріального акта.
15. Звернення до нотаріуса за вчиненням морського протесту.
16. Складання акта про морський протест.
17. Нотаріальна охорона права власності.
18. Нотаріальна охорона спадкових і сімейних прав.
19. Затрати спадкоємців при отриманні спадщини.
20. Зміст поняття держмити та його розмір.

6) Технології та методи навчання

Процес навчання з дисципліни ґрунтується на використанні традиційних та сучасних методів. Зокрема, лекції проводяться в основному словесними методами, а семінарські заняття проводяться з використанням інформаційних технологій і мають за мету – набуття студентами практичних навичок з вирішення практичних завдань, передбачених конкретними званнями до відповідних тем, а також підготовки процесуальних документів.

7) Методи контролю

Поточний контроль здійснюється під час лекційних та семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, встановлених робочою програмою і графіком навчального процесу. При цьому використовуються такі методи поточного контролю:

- усне опитування;
- тестовий контроль теоретичного матеріалу з теми;
- презентація і захист індивідуальних завдань тощо.

При виведенні підсумкової семестрової оцінки враховуються результати поточного контролю.

8) Оцінювання результатів навчання здобувачів бакалаврського рівня у семестрі

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за **чотирибальною** шкалою. Семестрова підсумкова оцінка визначається як середньозважена з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих **позитивно** з урахуванням коефіцієнта вагомості. Вагові коефіцієнти змінюються залежно від структури дисципліни і важливості окремих видів її робіт.

Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, складається з таких елементів: знання студентом відповідного теоретичного матеріалу з теми; вільне володіння студентом спеціальною термінологією і уміння професійно обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасне здавання аналітичної довідки.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу з дисципліни оцінюється тестуванням. Виконання індивідуального завдання завершується його здаванням у терміни, встановлені графіком самостійної роботи.

Оцінювання знань здобувачів здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за національною шкалою	Узагальнений критерій
-------------------------------	-----------------------

Відмінно	Здобувач глибоко і у повному обсязі опанував зміст навчального матеріалу, легко в ньому орієнтується і вміло використовує понятійний апарат; уміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, впевнено висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Відмінна оцінка передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і у письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення роботи. Студент не вагається при видозміні запитання, вміє робити детальні та узагальнюючі висновки. При відповіді допустив дві–три несуттєві <i>похибки</i> .
Добре	Здобувач виявив повне засвоєння навчального матеріалу, володіє понятійним апаратом, орієнтується у вивченому матеріалі; свідомо використовує теоретичні знання для вирішення практичних задач; виклад відповіді грамотний, але у змісті і формі відповіді можуть мати місце окремі неточності, нечіткі формулювання закономірностей тощо. Відповідь студента має будуватися на основі самостійного мислення. Студент у відповіді допустив дві–три <i>несуттєві помилки</i> .
Задовільно	Здобувач виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та практичної діяльності за професією, справляється з виконанням практичних завдань, передбачених програмою. Як правило, відповідь студента будується на рівні репродуктивного мислення, студент має слабкі знання структури курсу, допускає неточності і <i>суттєві помилки</i> у відповіді, вагається при відповіді на видозмінене запитання. Разом з тим набув навичок, необхідних для виконання нескладних практичних завдань, які відповідають мінімальним критеріям оцінювання і володіє знаннями, що дозволяють йому під керівництвом викладача усунути неточності у відповіді.
Незадовільно	Здобувач виявив розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає матеріал, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань. Як правило, оцінка "незадовільно" виставляється студенту, який не може продовжити навчання без додаткової роботи з вивчення дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання здобувачів у шостому семестрі за ваговими коефіцієнтами

Аудиторна робота	Самостійна, індивідуальна робота	Підсумковий контроль
семестр		
Семінарські заняття	Аналітична довідка	
УО (мінімальна кількість оцінок усього опитування – 4)	1	
ВК: 0,7	0,3	

Примітка: УО- усне опитування, ВК – ваговий коефіцієнт.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтервальна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання	
A	4,75–5,00	5	<i>Відмінно</i> – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навиків
B	4,25–4,74	4	<i>Добре</i> – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4	<i>Добре</i> – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3	<i>Задовільно</i> – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання

FX	2,00–2,99	2	<i>Незадовільно</i> – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2	<i>Незадовільно</i> – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Оцінка, яка виставляється за заняття, складається з таких елементів: усне опитування здобувачів; знання теоретичного матеріалу з теми; якість оформлення процесуальних документів; вміння студента обґрунтувати прийняті конструктивні рішення; своєчасне вирішення практичного завдання.

Пропущене семінарське заняття здобувач повинен відпрацювати на кафедрі у встановлений викладачем термін з реєстрацією у відповідному журналі кафедри, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

9) Питання для самоконтролю результатів навчання

1. Системи нотаріату.
2. Поняття нотаріату, його завдання та принципи.
3. Наука про нотаріат в Україні.
4. Юридична природа нотаріальних правовідносин.
5. Правозахисна сутність нотаріальної діяльності.
6. Принципи нотаріальної діяльності.
7. Правове регулювання нотаріальної діяльності.
8. Органи і посадові особи, які вчиняють нотаріальні дії.
9. Місце нотаріату у правовій системі України.
10. Вимоги до кандидата на посаду нотаріуса, порядок його стажування, складання кваліфікаційного іспиту, одержання свідоцтва про право на заняття цієї посади та прийняття присяги нотаріуса.
11. Статус нотаріуса та вимоги до цієї посади.
12. Кваліфікаційні комісії нотаріату, їх види, склад, повноваження та строк повноважень.
13. Підстави і порядок анулювання свідоцтва про право на заняття нотаріальною діяльністю.
14. Підстави припинення приватної нотаріальної діяльності.
15. Організація роботи державних нотаріальних контор.
16. Організаційні питання діяльності приватних нотаріусів.
17. Організація роботи посадових осіб виконавчих органів місцевих рад щодо вчинення нотаріальних дій. Організаційні питання вчинення нотаріальних дій консульськими установами та дипломатичними представництвами.
18. Роль органів юстиції в регулюванні та контролі за організацією діяльності нотаріату.
19. Професійна етика нотаріуса. Відповідальність за неналежне вчинення нотаріальних дій.
20. Поняття нотаріального процесу, його суб'єкти та стадії.
21. Системна модель нотаріальних правовідносин.
22. Нотаріальні процесуальні правовідносини, їх поняття, характер та система.
23. Інститут представництва в нотаріальному процесі.
24. Принципи нотаріального процесу та їх характерні особливості.
25. Нотаріальні провадження та їх класифікація.
26. Умови вчинення нотаріального провадження.
27. Місце та час вчинення нотаріальних дій.
28. Оплата вчинюваних нотаріальних дій.
29. Нотаріальне діловодство.
30. Вимоги, що пред'являються до нотаріальних документів.
31. Інші правила вчинення нотаріальних дій.
32. Вчинення нотаріальних дій посадовими особами виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
33. Повноваження консульських установ та дипломатичних представництв щодо вчинення нотаріальних дій.
34. Посвідчення заповітів і доручень, прирівнюваних до нотаріально посвідчених.
35. Реєстрація нотаріальних дій. Посвідчувальний напис.
36. Виписка з реєстру нотаріальних дій.
37. Витяг з реєстру нотаріальних дій.
38. Дублікат нотаріального документу.
39. Електронний цифровий підпис.
40. Основні правила посвідчення правочинів.
41. Загальні правила посвідчення правочинів про відчуження нерухомого майна.

42. Посвідчення окремих видів правочинів.
43. Посвідчення договорів про відчуження транспортних засобів, інших самохідних машин і механізмів.
44. Посвідчення та засвідчення безспірних фактів.
45. Видача свідоцтва про право на спадщину.
46. Видача свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя.
47. Видача свідоцтва про придбання арештованого нерухомого майна, а також заставленого майна з публічних торгів (аукціонів).
48. Видача свідоцтва про придбання нерухомого майна, що є предметом іпотеки.
49. Нотаріальні акти, нотаріальне діловодство та оплата вчиненої нотаріальної дії.
50. Порядок встановлення особи, перевірки дієздатності громадян та правоздатності і дієздатності юридичних осіб, які звернулися за вчиненням нотаріальної дії.
51. Перевірка справжності підписів учасників правочину та інших осіб, що звернулися за вчиненням нотаріальної дії, порядок і підстави затребування документів і відомостей, необхідних для нотаріального провадження.
52. Вжиття заходів щодо охорони спадкового майна.
53. Видача свідоцтва виконавцю заповіту.
54. Право вибору виконавця заповіту.
55. Підстави вибору виконавця заповіту.
56. Заява про призначення виконавця заповіту.
57. Договір про призначення виконавця заповіту.
58. Вимоги до особи, яку нотаріус може самостійно призначити виконавцем заповіту. Повноваження виконавця заповіту. Дії нотаріуса при видачі свідоцтва виконавцю заповіту. Строк чинності повноважень виконавця заповіту.
59. Припинення повноважень виконавця заповіту.
60. Накладання заборони відчуження нерухомого й рухомого майна.
61. Місце накладання заборони відчуження майна.
62. Підстави накладення заборони відчуження майна.
63. Вчинення посвідчувального напису про заборону відчуження майна.
64. Реєстрація накладання заборони відчуження майна.
65. Зняття заборони відчуження майна.
66. Реєстрація зняття заборони відчуження та арешту майна.
67. Прийняття документів на зберігання.
68. Звернення до нотаріуса з метою передачі документів на зберігання.
69. Складання опису документів.
70. Прийняття документів на зберігання без опису.
71. Видача свідоцтва про прийняття документів на зберігання.
72. Повернення документів, прийнятих на зберігання.

10) Навчально-методичне забезпечення

Навчальний процес з дисципліни «Нотаріат в Україні» повністю і в достатній кількості забезпечений необхідною навчально-методичною літературою.

11) Рекомендована література

Основна

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text> 17.
2. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.
3. Цивільний процесуальний кодекс України : Закон України від 18.03.2004 р. № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.
4. Про нотаріат : Закон України від 2.09.1993 р. № 3425-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>.
5. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 р. № 1404- VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text>.
6. Порядок вчинення нотаріальних дій нотаріусами України : затв. наказом М-ва юстиції України від 22.02. 2012 р. № 296/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0282-12#Text>.

7. Правила ведення нотаріального діловодства : затв. наказом М-ва юстиції України від 22.12.2010 р. № 3253/5 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1318-10#Text>.

8. Положення про порядок учинення нотаріальних дій в дипломатичних представництвах та консульських установах України : затв. наказом М-ва юстиції України, МЗС України від 27.12.2004 р. № 142/5/310. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1649-04#Text>.

Додаткова

9. Нотаріат : підручник / В. В. Комаров, В. В. Баранкова. Харків : Право, 2019. 416 с.

10. Баранкова В. Принцип обґрунтованості нотаріальних актів. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Юриспруденція». 2021. № 51. С. 88 – 91.

11. Баранкова В. Законність нотаріальних актів. Право і суспільство. 2021. № 4. С. 28 – 34;

12. Баранкова В. Витребовування відомостей і документів, необхідних для вчинення нотаріальної дії. Юридичний науковий електронний журнал. 2021. № 7, с. 50-54.

13. В.В.Комаров, В.В.Баранкова. Нотаріат України та перспективи його розвитку. Право України. 2020. № 9. с. 43 – 61;

14. Череватенко І. М. Нотаріальне провадження щодо посвідчення безспірних прав. Харків: Право. 2017. 200 с.

12) Інформаційні ресурси

1. Модульне середовище для навчання. Доступ до ресурсу: <https://msn.khmn.edu.ua/course/index.php?categoryid=357>.

2. Електронна бібліотека університету . Доступ до ресурсу: http://lib.khnu.km.ua/asp/php_f/page_lib.php.

3. Репозитарій ХНУ. Доступ до ресурсу: <http://elar.khnu.km.ua/jspui/?locale=uk>.